

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN JA SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSEN VUODEN 2010 PALVELUSOPIMUS

Tähän Suomen ympäristökeskuksen ja maa- ja metsätalousministeriön väliseen palvelusopimukseen on kirjattu SYKEN jatkuvaluonteiset tehtävät ministeriölle ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksille (ELYille).

1. Yleiset periaatteet

Palvelusopimukseen on kirjattu SYKEN jatkuvaluonteiset palvelut maa- ja metsätalousministeriön ohjaamissa vesivarojen käytön ja hoidon tehtävissä. Sopimus päivitetään vuosittain tulosneuvottelun yhteydessä.

SYKE huolehtii myös vesivarojen käytön ja hoidon tehtäviin liittyvistä hallinto- ja tukipalveluista sekä tietoteknisistä peruspalveluista ja verkkopalveluista. Tarkemmin näistä on sovittu SYKEN ja ympäristöministeriön välisessä palvelusopimuksessa.

Erityistä huomiota sopimusta toimeenpantaessa kiinnitetään vuorovaikutukseen ministeriön ja muiden sidosryhmien kanssa.

2. Asiantuntijapalvelut MMM:lle ja ELYille

2.1 Hydrologinen palvelu

SYKE toteuttaa hydrologista seuranta

- vastaamalla hydrologisen seurantaohjelman koordinoinnista ja havaintoaineistojen käsittelystä,
- ohjeistamalla havaintoverkkojen ylläpidon ja raportoinnin edellyttämät tehtävät hydrologisen havainnoinnin laatujärjestelmällä,
- koordinoimalla ja ohjeistamalla mittaustekniikkaan liittyviä ratkaisuja sekä hankintoja ja
- hoitamalla havaintosijoiden palkkioiden maksatuksen.

Vesistömallijärjestelmän asiantuntijapalveluina SYKE

- vastaa järjestelmän ylläpidosta sekä operatiivisista hydrologisista vesistöennusteista ja -varoituksista,
- vastaa tosiaikaisesta tilannekuvapalvelusta poikkeuksellisissa vesitilanteissa myös virka-ajan ulkopuolella,
- tuottaa järjestelmän www-sivuille valtakunnalliset vesitilanne-, ennuste- ja varoituskartat sekä Ajankohtainen vesitilanne -palvelun,
- pitää yllä vesistöjen simulointilaskentaa ja hydrologisia arvioita sekä ilmastomuutokseen sopeutumista tukevia sovelluksia (mm. ilmastomuutos ja padot sekä säännöstely),
- järjestää alueellisille ympäristökeskuksille Vesistömallijärjestelmän käytön koulutustilaisuuksia sekä muuta ohjausta ja
- vastaa järjestelmän pohjavesiennusteista ja vesistöjen kuormituslaskennan valmiiden osien ylläpidosta

Vesistöjen syvyyskartoituksessa ja paikkatietotyössä SYKE

- koordinoi sisävesien syvyysaineiston tuotantoa ympäristöhallinnossa,
- ohjeistaa ympäristöhallinnon kartoitukset ja syvyysaineistojen käsittelyn (syvyyskartoituksen laatujärjestelmä),
- tarjoaa teknistä ja ohjelmistotukea syvyysaineistotuotannon eri työvaiheille,
- vastaa syvyysaineistojen jälkikäsittelystä ja laatukontrollista ja
- hoitaa sovittavien paikkatietorekisterien sekä valuma-alue tietokannan ylläpidon.

Tietojärjestelmätyössä SYKE

- vastaa ympäristötietojärjestelmän (HERTTA) hydrologisten tietokantojen (HYDRO, VMALLIT, järvirekisteri, uomatietojärjestelmä, osin POVET) ylläpidosta,
- vastaa muiden hydrologisten tietokantojen (HYDROTEMPO, METEO) ja niitä tukevan laskenta- ja raportointiohjelmiston (HYD-VALIKKO) ylläpidosta,
- vastaa hydrologiseen seurantaan liittyvistä tiedon keruun sovelluksista ja
- järjestää käyttäjille koulutus- ja palautetilaisuuksia sekä muuta ohjausta.

SYKE hoitaa hydrologista tietopalvelua ja raportointia

- tuottamalla kuukausittain vesitilannekatsauksen ja -tiedotteen sekä erillisiä tiedotteita tilanteen mukaan,
- pitämällä yllä laajaa ja ajantasaista verkkopalvelua,
- toimittamalla havaintoaineistoja ympäristöhallinnon käyttäjille ja yhteistyökumppaneille ja
- hoitamalla muut hydrologisten aineistojen raportointivelvoitteet.

Muina hydrologisina asiantuntijapalveluina SYKE

- avustaa hydrologisten analyysien ja arvioiden tekemisessä ja
- antaa asiantuntijalausuntoja (mm. tulvien poikkeuksellisuus).

2.2 Vesistöjen käyttö ja tulvariskien hallinta

SYKE vastaa:

- ministeriön 7.11.2000 antaman tehtävänannon mukaisesta Saimaan ja Vuoksen juoksu sääntötoimenpiteiden toimeenpanon asiantuntijapalveluista.
- Inarijärven sääntötoimenpiteiden toimeenpanon asiantuntijapalveluista Lapin ELY -keskukselle sekä sääntötoimenpiteiden Suomen valtuutetun avustamisesta ja Päijänteen ja Kymijoen sääntötoimenpiteisiin liittyvistä palveluista Kaakkois-Suomen ELY -keskukselle sekä
- edellä mainittujen tehtävien alueellistamisesta laadittujen selvitysten huomioon ottamisesta toiminnan suunnittelussa. Tehtävät alueellistetaan laadittujen suunnitelmien mukaisesti.

SYKE tuottaa asiantuntijapalveluja (neuvonta, koulutus, lausunnot), jotka liittyvät:

- tulvariskien hallinnasta annetun lain toimeenpanoon
- poikkeuksellisiin vesioloihin ja poikkeuslupiin liittyviin tehtäviin ja
- vesistökokonaisuuksien sääntötoimenpiteiden kehittämiseen.

SYKE ylläpitää vesistöjen käyttötoiminnan tietojärjestelmää, tulvatietojärjestelmää, vesistötyöt - tietojärjestelmää, sääntötoimenpiteiden rekisteriä, sääntötoimenpiteiden mallia ja sekä vastaa ko. tietojärjestelmien, mallien ja rekisterien käyttäjätuesta.

2.3 Vesistöalueiden hoito, rakennetut ja säännöstellyt vesistöt

SYKE tuottaa asiantuntijapalveluja (neuvonta, koulutus, oppaat, lausunnot), jotka liittyvät:

- säännöstelyjen kehittämisselvitysten toteutukseen, vaikutusten arviointeihin ja suositusten toimeenpanoon sekä viestinnän ja sidosryhmäyhteistyön parantamiseen ja vesistöjen kunnostuksen, luonnonmukaisen vesirakentamisen ja peruskuivatuksen ohjauskeinoihin, prosesseihin, menetelmiin ja vaikutusten arviointeihin.

SYKE tuottaa asiantuntijapalveluja vesienhoidon järjestämisestä annetun lain toimeenpanon mukaisissa, yhteisesti sovittavissa tehtävissä liittyen tarkasteluihin rakennetuissa ja säännöstellyissä vesistöissä sekä yhteensovittamiseen tulvariskien hallinnasta annetun lain toimeenpanossa.

2.4 Vesihuolto ja pohjavedet

SYKE tuottaa asiantuntijapalveluja (neuvonta, koulutus, oppaat, lausunnot,), jotka liittyvät:

- yhdyskuntien ja haja-asutusalueiden vesihuoltopalvelujen kehittämiseen (mm. alueellisen yhteistyön kehittäminen, vesihuoltopalvelujen varmistaminen erityistilanteissa sekä verkostojen ulkopuolisen vedenhankinnan, viemäroinnin ja jätevesien käsittelyn toteutus),
- pohjavesivarojen käyttöön ja suojeluun (erityisesti haja-asutusalueiden vedenhankintaongelmat ja pohjavesiselvitykset) ja
- kansallisiin ja kansainvälisiin raportointeihin sisältäen mm. vesihuoltolaitosten toiminnan tilastot ja vesihuollon mittarit sekä vertailut ja analyysit.

2.5 Rakentamistoiminta ja siihen liittyvä laatutyö

SYKE vastaa:

- hallinnon yhteisen laatutyön kehittämisestä yhdessä Etelä-Savon ympäristökeskuksen kanssa
- vesistö- ja ympäristöinvestointien hankeosion neuvonnasta ja rakentamistoiminnan taloudellisuuden seurannasta ja
- rakennushankkeiden loppuselvitysmenettelystä.

SYKE ylläpitää:

- rakentamisen ja kunnossapidon tiedostoja, ohjeistoja ja ohjelmia ja
- investointihankkeen läpiviennin, suunnittelu- ja rakentamistoiminnan toimintamalleja.

SYKE tuottaa asiantuntijapalveluja:

- ympäristöhallinnon rakennuttamisen kehittämisessä, työturvallisuudessa ja kustannustiedoissa,
- vesivarojen käyttöä ja hoitoa palvelevissa toimintamalleissa,
- suorittamalla toimintamallien auditointeja alueellisissa ympäristökeskuksissa ja
- hankintoihin ja kilpailuttamiseen liittyvissä kysymyksissä.

3. Kansainvälinen toiminta

SYKE hoitaa seuraavien kansainvälisten sopimusten ja ohjelmien toimeenpanossa tarvittavia asiantuntija-, raportointi- ja seurantatehtäviä:

- ECE:n rajavesistosopimus, sen mukainen vettä ja terveyttä koskeva pöytäkirja ja Water and Climate Task Force,
- suomalais-venäläinen rajavesistöjen käyttökomissio,
- Pohjoismaisten hydrologisten laitosten välinen yhteistyösopimus (CHIN),
- WMO:n operatiivinen hydrologinen ohjelma (OHP) sekä sen Euroopan alueen hydrologinen työryhmä (RA VI Working Group on Hydrology) ja
- YK:n kestävän kehityksen komiteaan ja Johannesburgin toimintasuunnitelmaan liittyvät vesiasiat.

SYKE osallistuu:

- vesivaroja, tulvariskien hallintaa ja hydrologiaa käsitteleviin EU:n asiantuntijaryhmiin ministeriöiden kanssa sovittavan työnjaon mukaisesti,
- jokijäätyöryhmän CRIPE:n (Committee on River Ice Processes and the Environment) työhön ja
- kansainvälisen kuivatus-, kastelu- ja tulvasuojelujärjestön (ICID) toimintaan kansallisessa jäsenjärjestössä (FINCID) sovittavissa puitteissa.

4. Voimavarat

Sopimukseen kuuluvat tehtävät ja tehtävien hoitamiseen liittyvät kulut rahoitetaan kunkin vuoden talousarvioesityksessä osoitetuilla määrärahoilla.

Helsingissä 1.12.2009

Timo Kotkasaari
Osastopäällikkö, ylijohdaja
Maa- ja metsätalousministeriö

Lea Kauppi
Pääjohtaja
Suomen ympäristökeskus